VI

המוסדות המשפטיים

סעיף 46

בחלק זה:

פירוש המונחים

מוסד ציוני מרכזי" —פירושו הקונגרס, הוועד הפועל, ההנהלה, מוסד או גוף, שהוקם על ידיהם לביצוע תפקיד מתפקידיהם, הקרן הקיימת לישראל בירושלים, קרן היסוד — המגבית המאוחדת בירושלים ומוסדות ומפעלים אחרים, שיוכרו על ידי ההנהלה לצרכי חלק זה;

"גוף ציוני" — פירושו מוסד ציוני מרכזי, חבר של ההסתדרות הציונית העולמית וכל ארגון, קרן, חבר אנשים מאוגד או לא מאוגד, המצורפים להסתדרות הציונית העולמית.

"

סעיף 47

פיסקא 1

חברי בית הדין ומספרם

בית הדין הציוני העליון (להלן בית הדין) יהיה בן 30 שופטים לכל היותר, מלבד נשיא בית הדין ובכללם לא יותר מ- 5 ממלאי-מקומו.

פיסקא 2

תיקון יוני 2011

נשיא ההסתדרות הציונית העולמית, חברי הוועד הפועל בעלי זכות הצבעה, חברי ההנהלה, המבקר וסגן המבקר, הפרקליט של ההסתדרות הציונית העולמית וממלאי מקומו, וכן פקידי ההסתדרות הציונית העולמית והמוסדות הציוניים המרכזיים אינם יכולים להיות חברי בית הדין.

סעיף 48

מקום מושבו של בית הדין

מקום מושבו של בית הדין יהיה בירושלים, אלא אם כן יחליט הקונגרס אחרת. אולם בית הדין רשאי לקיים ישיבות בכל מקום, שימצא לנכון.

סעיף 49

סמכות בית הדין

בית הדין מוסמך לדון ולהכריע:

(א) כבית דין של ערכאה ראשונה

פיסקא 1

(א) בדבר פירושה של החוקה הזאת;

(ב) בדבר חוקיות של החלטות המוסדות הציוניים המרכזיים, וזאת בין לרגל סכסוך ובין על יסוד הצעת ההנהלה או פרקליט ההסתדרות הציונית העולמית;

(ג) בסכסוכים בין גופים ציוניים, אם לפחות צד אחד הם ההסתדרות הציונית העולמית או מוסד ציוני מרכזי או אם מקום מושבם של הצדדים הוא בארצות שונות;

(ד) בסכסוכים, פרט בענייני ממון, בין ההסתדרות הציונית העולמית או מוסד ציוני מרכזי לבין ציונים יחידים בעניינים הקשורים בפעולה ציונית או הנובעים מחברות בגוף ציוני;

(ה) בעררים על החלטות בדבר דחיית הקונגרס או דחיית מושב הוועד הפועל (סעיפים 16 ו - 36);

(ו) בענייני בחירות לקונגרס (סעיף 24); בערעור נגד קביעת מספר הצירים (סעיף 18) ונגד קביעת נציגותם של גופים יהודיים בקונגרס (סעיף 5, פיסקא 4, סעיף (ב));

(ז) בענייני פגיעות בחוקה או בענייניה של ההסתדרות הציונית העולמית או בכבודה, שהובאו לפניו לדיון על ידי פרקליט ההסתדרות הציונית העולמית, לרגל חשיבותם הציונית-ציבורית.

פיסקא 2

בעניינים הנקובים בקטע (א), 1 (ז) מוסמך בית הדין לתת צוו מצווים או להטיל סנקציה מסנקציות, כפי שייראה לנכון, ובלבד שידאג לכך, כי הצו או הסנקציה לא יגרמו נזק לענייני גופים או יחידים חפים מפשע, העלולים להיפגע על ידי החלטתו.

(ב) כבית דין לערעורים

בערעורים על פסקי דין של בית דין ציוני ארצי, כפי שנקבע בסעיף 58.

סעיף 50

פיסקא 1

הרכב בית הדין

בית הדין ידון בהרכב של שלושה או חמישה שופטים, בהתאם להחלטת נשיא בית הדין או ממלא מקומו.

פיסקא 2

נשיא בית הדין, ובהיעדרו, ממלא מקום שלו, ימנה את היושב ראש והשופטים האחרים בכל מקרה ומקרה.

סעיף 51

סופיות פסקי הדין

פסקי הדין של כל חבר שופטים של בית הדין אין אחריהם ולא כלום.

סעיף 52

תקנות בית הדין

נשיא בית הדין הציוני העליון יחד עם ממלאי מקומו יקבעו בתקנות את סדרי הדיונים בבית הדין. התקנות וכל שינוי בהן טעונים אישור הוועד הפועל הציוני.

סעיף 53

הפרקליט

הקונגרס יבחר בפרקליט ההסתדרות הציונית העולמית (להלן "הפרקליט"). הפרקליט ייצג את ענייני ההסתדרות הציונית העולמית, ובכללם את העניינים הנקובים בסעיף 49 , (א), פיסקא 1 (ז) לפני בית הדין וייעץ למוסדות הציוניים המרכזיים בענייני חוק ומשפט הקשורים בחוקה זו, בהחלטות הקונגרס, החלטות הוועד הפועל והחלטות ההנהלה וביחסי המוסדות הציוניים המרכזיים בינם לבין עצמם ובינם לבין מוסדות אחרים או ציונים יחידים.

סעיף 54

תיקון יוני 2011

סדרי הבחירה של נשיא בית הדין, הפרקליט וממלאי-מקומו

הקונגרס יבחר, על סמך הצעת נשיאות הקונגרס, בנשיא בית הדין, בפרקליט ההסתדרות הציונית העולמית, ובממלאי-מקומו של הפרקליט, במבקר ובסגן המבקר. לא יבחר הקונגרס באותו אדם ליותר מתפקיד אחד מהתפקידים המנויים בסעיף זה.

סעיף 54 א

פיסקא 1

סדרי הבחירה של שופטי בית הדין

את שלושת ממלאי מקום נשיא בית הדין הציוני העליון ושופטי בית הדין תמנה ועדה למינוי שופטי בית הדין הציוני העליון (להלן: ועדת מינוי).

פיסקא 2

נשיא בית הדין הציוני העליון יכהן כיו"ר ועדת המינוי.

פיסקא 3

מלבד היו"ר תהייה ועדת המינוי מורכבת מ - 8 חברים.

פיסקא 4

הוועדה המתמדת של הקונגרס תבחר ב - 4 חברים של ועדת מינוי ובתוכם שניים יהיו תושבי חו"ל. נשיא בית הדין הציוני העליון ופרקליט ההסתדרות הציונית העולמית ימנו כל אחד שני חברים של ועדת המינוי, תוך חודש אחרי היבחרם (סעיף 14 ה' של החוקה).

פיסקא 5

אם בוועדת מינוי נתפנה מקומו של היו"ר, יבוא במקומו ממלא המקום הוותיק של נשיא בית הדין. אם בוועדת מינוי נתפנה מקומו של חבר אחר, ימנה את מחליפו נשיא בית הדין או הפרקליט, הכל לפי העניין, או נשיאות הוועד הפועל אם מדובר בחבר שנתמנה על ידי הוועדה המתמדת.

פיסקא 6

חבר ועדת מינוי ימשיך למלא את תפקידו עד שבמקומו יתמנה חבר אחר על ידי האיש או הגוף הנוגע בדבר.

סעיף 55

תיקון יוני 2011

מילוי מקומות שנתפנו

אם בתקופה שבין קונגרס לקונגרס יתפנה מקומו של נשיא בית הדין או מקומו של הפרקליט או של אחד ממלאי-מקומו, של המבקר או של סגן המבקר, רשאי הוועד הפועל לבחור באדם אחר למשרה שנתפנתה, ואולם לא ייבחר לתפקיד שנתפנה אדם המכהן באחד התפקידי המנויים לעיל, אלא אם התפטר מתפקידו.

סעיף 56

הצהרת חברי בית הדין

כל חבר בית הדין יתחייב, כל פעם אחרי בחירתו ולפני כניסתו לכהונתו, בהצהרה למלא את תפקידו ללא משוא פנים ולפי מיטב הכרתו ומצפונו. את ההצהרה של נשיא בית הדין יקבל נשיא ההסתדרות הציונית, ובהיעדרו, יושב ראש הוועד הפועל. את הצהרת יתר חברי בית הדין יקבל נשיא בית הדין.

סעיף 57

פיסקא 1

גופים משפטיים ארציים

בסעיף זה ובסעיף 58 המונח "הסתדרות ציונית ארצית" כולל ארגון ציוני כלל-ארצי מסוג אחר באותן ארצות, בהן אינה קיימת הסתדרות ציונית ארצית.

פיסקא 2

בכל ארץ, בה קיימת הסתדרות ציונית ארצית, יוקם, בדרך החוקה של ההסתדרות הציונית הארצית, גוף משפטי (להלן "הגוף המשפטי"), המוסמך לדון ולהכריע באזור הכפוף לסמכותו במשפטים הבאים:

(א) בדבר פירושה של חוקת ההסתדרות הציונית הארצית ובדבר חוקיותן של החלטות מוסדות ההסתדרות הציונית הארצית, על יסוד הצעתו של ועד ההסתדרות הציונית הארצית או הצעת פרקליטה;

(ב) בסכסוכים בין גופים ציוניים ארציים ו/או מקומיים באותה ארץ;

(ג) בסכסוכים בין גופים ציוניים ארציים או מקומיים לבין ציונים יחידים בעניינים הקשורים בפעולה ציונית או הנובעים מחברות בגוף ציוני ארצי או מקומי;

(ד) בענייני בחירות לוועידת ההסתדרות הציונית הארצית;

(ה) בעניינים מסוג אלה, הנקובים בסעיף 49 (א), פיסקא 1 (ז), בשינויים המחויבים לפי העניין, היינו פגיעות בחוקתה או בעניניה או בכבודה של

ההסתדרות הציונית הארצית, שהובאו לדיון לפני הגוף המשפטי, לרגל חשיבותן הציונית-ציבורית, על ידי פרקליט ההסתדרות הציונית הארצית.

פיסקא 3

הגוף המשפטי, הנקוב בפיסקא הקודמת, יוקם:

(א) על ידי הרכבת בית דין ציוני ארצי קבוע או
(ב) על ידי התקנת הוראות המסדירות את הדיון במשפטים כאמור בדרך בוררות.

פיסקא 4

בית דין ציוני ארצי קבוע ייבחר על ידי ועידה ארצית של ההסתדרות הציונית הארצית, שכונסה כדין. על הרכב בית הדין (פרט למספר חבריו), דרך בחירתו, מילוי המקומות שנתפנו, אופן הדיון במשפטים התלויים ועומדים, הצהרות של חברי בית הדין, יחולו, בשינויים המחויבים לפי העניין, הוראות הסעיפים 47 , 52 , 54 , 54 א׳, 55 ו - 56.

פיסקא 5

(א) הגוף המשפטי, שיוקם בדרך בוררות (להלן: ״בית דין של בוררות״) יורכב באופן כזה, שכל צד לסכסוך ימנה מקרב ציוני הארץ בורר אחד. והבוררים יבחרו ביושב ראש. בית הדין של בוררות יכריע ברוב קולות.

(ב) במקרה שבית דין של בוררות יהיה מורכב ממספר זוגי של בוררים והקולות יהיו שקולים, יכריע קולו של היושב ראש.

פיסקא 6

אופן המינוי של פרקליט ההסתדרות הציונית הארצית, סמכויותיו ופרטי הנוהל להקמת בית דין של בוררות ייקבעו בחוקת ההסתדרות הציונית הארצית או בתקנות, שיוצאו על יסוד החוקה.

סעיף 58

פיסקא 1

ערעור על החלטות "הגוף המשפטי"

החלטות של הגוף המשפטי ניתנות לערעור, במידה שחוקת ההסתדרות הציונית הארצית, ובמקרה של היעדר הוראה על כך בחוקה, במידה שההסכם בין הצדדים מתירים ערעור.

פיסקא 2

(א) כערכאת הערעור על החלטת בית דין ציוני ארצי יפעל בית הדין הציוני העליון;

(ב) בית הדין לערעור על החלטת בית דין של בוררות יוקם באופן כזה, שכל צד לסכסוך ימנה חבר אחד של בית הדין. היושב ראש של בית הדין לערעור ימונה על ידי נשיא בית הדין הציוני העליון, לפי בקשת אחד מהצדדים לסכסוך. על אופן הכרעה חלות הוראות סעיף 57 , פיסקא 5.

פיסקא 3

אין אחרי החלטת בית הדין לערעורים ולא כלום.

פיסקא 4

פרטי הנוהל של הדיון בערעורים הנקובים בסעיף זה ייקבעו בחוקת ההסתדרות הציונית הארצית או בתקנות, שיוצאו על יסוד החוקה.

VII

תקופת החשבונאות

סעיף 59

שנת הכספים — הוועד הפועל יקבע את שנת הכספים של ההסתדרות הציונית העולמית.

VIII

המבקר

סעיף 60

פיסקא 1

מעמד המבקר, — המבקר יבקר את הפעולות הכספיות, הכלכליות, המנהליות והארגוניות, מכל הסוגים של ההסתדרות הציונית העולמית ושל פקידיה, חברותיה ומוסדותיה,

כולל גופים אחרים שבהם להסתדרות הציונית העולמית לפחות 50% של כוח ההצבעה או ההון.

פיסקא 2

ההנהלה תגיש למבקר, לא יאוחר משישה חודשים אחרי תום שנת הכספים של ההסתדרות הציונית העולמית, דין וחשבון על הכנסות ההסתדרות הציונית העולמית והוצאותיה באותה שנה ומאזן זכויותיה וחובותיה. ההנהלה תעמיד לרשות המבקר את כל המסמכים הדרושים לביקורתו.

פיסקא 3

הקונגרס או הוועד הפועל רשאים לבחור בסגן מבקר. במקרים דחופים רשאית נשיאות הוועד הפועל לבחור בסגן מבקר, בכפוף לאישורו של הוועד הפועל במושבו הקרוב.

פיסקא 4

תקופת כהונתו של המבקר היא מהקונגרס, שבחר בו, ועד תום הקונגרס מן המניין שלאחריו. אם בתקופה בין קונגרס לקונגרס מתפנית משרתו של המבקר, יבחר הוועד הפועל במבקר חדש ובינתיים ימלא סגן המבקר את תפקידו של המבקר.

פיסקא 5

המבקר ימסור דין וחשבון על תוצאות ביקורתו לקונגרס ולוועד הפועל, ואם יידרש לכך, לוועדה המתמדת לענייני תקציב וכספים, שהוקמה על ידי הוועד הפועל (סעיף 30 , פיסקא 3).

פיסקא 6

המבקר וסגן המבקר יהיו בלתי תלויים במוסדות ובגופים המבוקרים על ידיהם ואחראים לפני הקונגרס והוועד הפועל בלבד.

פיסקא 7

המבקר וסגן המבקר אינם יכולים להיבחר לצירי קונגרס ואינם יכולים להיות חברי ההנהלה או חברי הוועד הפועל (למעט חברות בוועד הפועל לפי סעיף 32, פיסקא 3 (ד)), או חברי המוסדות המשפטיים של ההסתדרות הציונית העולמית.

פיסקא 8

פרטי סמכויותיהם ותפקידיהם של המבקר וסגנו, דרכי פעולתם וסדרי עבודתם וחובות הגופים המבוקרים לגבי הביקורת ייקבעו בתקנון מיוחד, שיתקבל על ידי הקונגרס או הוועד הפועל.